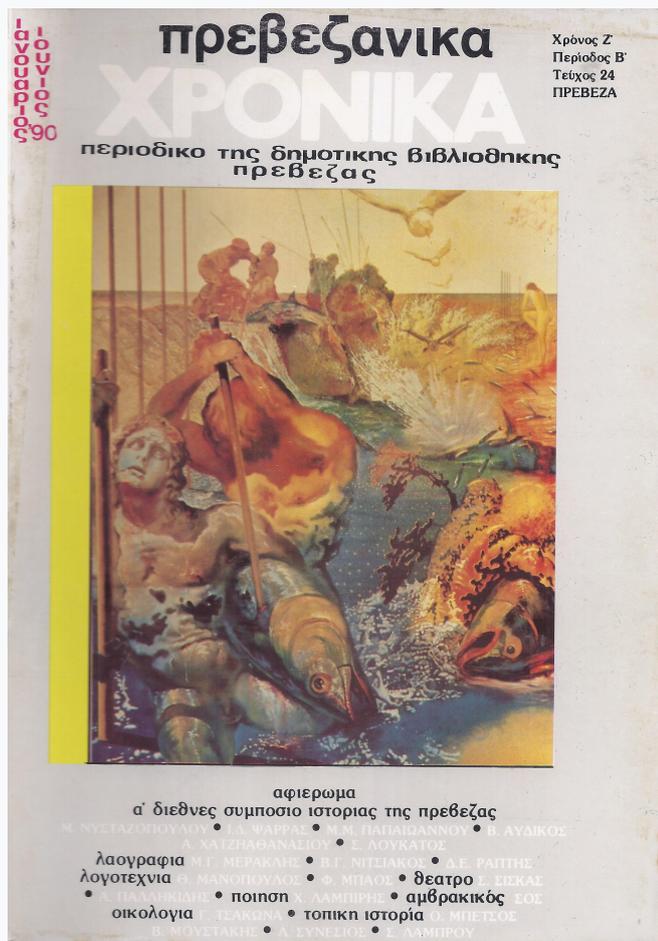

Πρεβεζάνικα Χρονικά

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 23ο (Δεκέμβριος 1989-Ιούνιος 1990)

Πορίσματα Α' Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας της Πρέβεζας

Μαρία Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου

doi: [10.12681/prch.41370](https://doi.org/10.12681/prch.41370)

Copyright © 2025, Μαρία Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου Μ. (2025). Πορίσματα Α' Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας της Πρέβεζας. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, 4-7. <https://doi.org/10.12681/prch.41370>

Μαρία Πελεκίδου - Νυσταζοπούλου

Καθηγήτρια Ιστορίας Παν/μιο Ιωαννίνων

Πρόεδρος του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

**Πορίσματα του Α' Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας
της Πρέβεζας**

*Σεβασμιώτατε
Κυρίες και κύριοι,*

Έχω αναλάβει να παρουσιάσω τα πορίσματα του Συμποσίου αλλά πιστεύω ότι ουσιαστική αποτίμηση θα γίνει, όταν θα εκδοθούν τα πρακτικά και θα έχουμε την δυνατότητα να εκτιμήσουμε και να μελετήσουμε όλες τις λεπτομέρειες, όλα τα νέα στοιχεία που αυτό το Συμπόσιο μας προσκόμισε. Εδώ θα περιοριστώ στις κύριες γραμμές πολύ υπαινικτικά βέβαια γιατί και ο χρόνος δεν επαρκεί για να δώσω όλα τα στοιχεία από όλες τις ανακοινώσεις.

Αντικείμενο του Συμποσίου ήταν η Ιστορία της Πρέβεζας. Ουσιαστικά η Ιστορία χιλίων χρόνων, αν προσδέσουμε κι όπως πρέπει να κάνουμε την τελευταία φάση της Νικόπολης που συνδέεται άμεσα με την απαρχή της Πρέβεζας.

Βέβαια μέσα στο μικρό χρονικό διάστημα που είχαμε στη διάθεσή μας στις 3 αυτές μέρες (2, 5 μέρες ουσιαστικά) δεν ήταν δυνατόν να εξαντληθούν, μάλλον να εξετασθούν, όλα τα προβλήματα που σχετίζονται με τον ιστορικό βίο της Πρέβεζας, δηλ. με την ιστορία χιλίων χρόνων όπως είναι, κι έτσι ορισμένα φαινόμενα εξετάστηκαν και νομίζω εξετάσθηκαν πολύ καλά. Θα σημειώσω ορισμένα σημεία ακολουθώντας την χρονική πορεία του ιστορικού βίου της Πρέβεζας. Ας αρχίσουμε από το τέλος της Νικόπολης, που συνδέεται άμεσα με την αρχή, με την ίδρυση της πόλης. Εδώ μπορούμε να πούμε ότι δόθηκαν αρκετά στοιχεία και λύθηκαν ορισμένα χρονολογικά προβλήματα, όσα ήταν δυνατό με τις σύγχρονες τεχνολογικές γνώσεις με τα σύγχρονα δεδομένα της ως τα τώρα έρευνάς μας, να μιλάμε για επίλυση τόσο δύσκολων προβλημάτων. Ένα απ' αυτά είναι ότι πρέπει να εγκαταλείψουμε για πάντα τώρα πια την χρονολογία 1065, μια παλιά θεωρία που ως τα τώρα επαναλαμβανόταν διαρκώς και που τώρα καταρέει. Πρέπει να εγκαταλείψουμε την θεωρία ότι το 1065 σαν χρονολογία που καταλήφθηκε η Νικόπολη από τους Βουλγάρους, πρέπει να την εγκαταλείψουμε για πάντα, γιατί αυτή η θεωρία δεν στέκει.

Τώρα αν η ιστορία, ο ιστορικός βίος της Νικόπολης ως πόλης σταματά τον 10ο, 11ο, 12ο αιώνα νομίζω ότι ακόμα το θέμα πρέπει να ερευνηθεί και θα δοθούν απαντήσεις, όταν παράλληλα με τα στοιχεία που μας δίνουν οι μαρτυρίες τα λίγα στοιχεία δυστυχώς θα πρέπει η Αρχαιολογική σκαπάνη να πρέπει να διαφωτίσει αυτό το θέμα.

Θα πρέπει όχι μόνο να δούμε το τέλος της Νικόπολης αλλά και την αρχή της Πρέβεζας. Από πού ξεκίνησε ο 1ος οικισμός, ποιά η σημασία του, η έκτασή του, ο πληθυσμός, η εξέλιξή του. Αυτά μένουν ακόμα ανοιχτά προβλήματα για να ερευνηθούν. Για την 2η περίοδο, εποχή της ξενοκρατίας νομίζω ότι διευκρινίστηκε αρκετά το 1ο θέμα της Οθωμανικής Κατάκτησης και αποκαταστάθηκε αυτή η δύσκολη εποχή. Επίσης μας δόθηκαν πολλά νέα στοιχεία για τον 16ο αιώνα, στοιχεία δημογραφικά και οικονομικά τα οποία μας παρέχουν τα φορολογικά κατάστιχα, και πόσα στοιχεία καινούργια μπορούν να δώσουν στον ερευνητή που θα δελήσει σωστά να τα μελετήσει και να τα ερμηνεύσει.

Η Εποχή της Ετετοκρατίας στην Πρέβεζα

Δεν παρουσιάστηκαν αρκετές ανακοινώσεις που να αναφέρονται σ' αυτή την εποχή. Ωστόσο ένα έγγραφο που αναφέρεται σε ιδιωτική υπόθεση μας δίνει την δυνατότητα να διαβλέγουμε ποιά ήταν η οργάνωση της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας και ακριβώς μένει ανοιχτό ένα τεράστιο πρόβλημα για έρευνα.

Ο 19ος αιώνας είναι ιδιαίτερα ευνοημένος από το Συνέδριο μας. Έγιναν πολλές και πολύ ενδιαφέρουσες ανακοινώσεις.

Διευκρινίστηκαν σημαντικές λεπτομέρειες, αποκαταστάθηκαν χρονολογίες σχετικά με τον αγώνα. Επίσης δόθηκαν στοιχεία για την εθνολογική σύνθεση του πληθυσμού, για την δημογραφική κατάσταση του πληθυσμού και έγιναν και ενδιαφέρουσες ερμηνευτικές προσεγγίσεις για την οικονομία γενικότερα, το ρόλο της Πρέβεζας ως Εμπορικού Κέντρου, ως λιμανιού Εμπορικού και κέντρου διαμετακομιστικού, καθώς και η στοιχεία σημαντικά για την κίνηση του πληθυσμού στην πόλη και στην ενδοχώρα και για την κοινωνική και οικονομική της κατάσταση. Θα εξέφραζα μια ευχή: η ίδια αυτή προσπάθεια και έρευνα να επεκταθεί και σε άλλες εποχές ώστε να διευκρινισθούν παρόμοια προβλήματα άλλων εποχών στην περιοχή αυτή. Μέσα από την ιστορική εξέλιξη της πόλης ξεπροβάλλουν επίσης σημαντικές προσωπικότητες που έπαιζαν ρόλο είτε σαν αγωνιστές είτε σαν πνευματικοί άνθρωποι, αυτοί που έδρασαν κι εδώ ή και σε άλλες περιοχές που δεν ήταν Πρεβεζάνοι αλλά που ήρθαν στην πόλη αυτή και έζησαν και έδρασαν και αντέδρασαν.

Γι αυτή την δράση τους και την προσφορά τους δόθηκαν ενδιαφέροντα στοιχεία, καθώς και η ατμόσφαιρα της εποχής.

Κι ακόμα συζητήθηκε το ότι οι μεταλλαγές που η σύγχρονη ζωή και οι άλλοι συντελεστές επέβαλλαν στην πόλη.

Συνοψίζοντας νομίζω ότι μπορούμε να πούμε πως η συμβολή του Συμποσίου μας υπήρξε πάρα πολύ θετική, δόθηκαν πολλά νέα στοιχεία πολλές ενδιαφέρουσες απαντήσεις σε ιστορικά προβλήματα, σε προβλήματα τεχνολογίας ή ερμηνείας και έγιναν νέες προτάσεις με νέες μεθόδους για την ερμηνευτική προσέγγιση των κοινωνικών και οικονομικών φαινομένων.

Επίσης έγινε φανερό η σημασία και ο ρόλος της πόλης αυτής ως κομβικού σημείου στο εμπόριο της περιοχής και στην πολιτική.

Όταν χαιρέτισα το Συνέδριο είχα πει ότι η μελέτη της τοπικής Ιστορίας συμβάλει ουσιαστικά και στην κατανόηση και συμπλήρωση και της Γενικότερης Ιστορίας. Το είδαμε και άλλη μια φορά σ' αυτό το Συνέδριο. Πολλά στοιχεία που δόθηκαν καινούργια που παρουσιάστηκαν στο Συμπόσιο βοηθούν να κατανοήσουμε γενικότερα φαινόμενα ή καταστάσεις, να επιβεβαιώσουμε άλλα γνωστά που συνέβαιναν σ' άλλους χώρους ή καταστάσεις και να συμπληρώσουμε την εικόνα που έχουμε για τις ίδιες εποχές για άλλες περιοχές. Ακόμα είχα πει στον χαιρετισμό ότι ελπίζω ότι το Συμπόσιο αυτό να μη σταματήσει εδώ αλλά να είναι αφετηρία και έρευνα για παραπέρα έρευνα. Νομίζω ότι αυτό θα γίνει. Έχουμε όλοι κατανοήσει τα στοιχεία τα καινούργια που μας δόθηκαν. Είναι η απαρχή ευρύτερων ερευνών και γενικότερων έργων ή δίνουν αφορμή σε άλλους ερευνητές να προωθήσουν νέες έρευνες, και αυτό είναι μια πάρα πολύ θετική συμβολή και για παραπέρα έρευνα.

Μένουν λοιπόν ακόμα να γίνουν και μερικά από αυτά που μου επιτρέψετε να τα επισημάνω. Είπα και πριν ότι πρέπει η αρχαιολογία να μας βοηθήσει να μελετήσουμε το χώρο ή μάλλον για να λύσουμε τα προβλήματα που αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να επιληφθούν από τις απαρχές της πόλης. Επίσης πρέπει να μελετηθεί η εποχή της Ενετοκρατίας, γιατί είναι η λιγότερη γνωστή εποχή και πρέπει να επεκταθεί η έρευνά μας στα αρχεία τα Βενετικά Αρχεία, τα Προξενικά Αρχεία ώστε να έχουμε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα της ιστορίας της Πρέβεζας και της περιοχής της που όπως είπαμε θα συμβάλλει γενικότερα στην κατανόηση της γενικής ιστορίας. Μαζί μ' αυτή πρέπει να επεκταθεί η έρευνα και κάνω έκκληση στους Τούρκους συναδέλφους και στους Τουρκολόγους, τα Τουρκικά φορολογικά κατάστιχα που μπορούν να μας δώσουν πάρα πολλά στοιχεία και όχι μόνον για την οικονομία. Τελειώνοντας θα ήθελα να επισημάνω με ιδιαίτερη συγκίνηση την παρουσία και την ουσιαστική συμμετοχή και συμβολή των νέων ερευνητών.

Είναι μια ενθάρρυνση για τους παλιότερους. Κι επίσης την παρουσία και το ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή των κατοίκων της πόλης.

Κι επίσης την παρουσία των φοιτητών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

που γι' αυτούς ήταν μια πολύ σημαντική εμπειρία η απαρχή συγκεκριμένου επιστημονικού ενδιαφέροντος.

Καταλήγοντας νομίζω ότι εκφράζω όλων τα αισθήματα, αν εκφράσω τις ευχαριστίες όλων των Συνέδρων προς τον Δήμαρχο και τους συνεργάτες του, καθώς και στις αρχές της πόλης, και το σεβασμό και τις ευχαριστίες μας προς τον Σεβασμιώτατο για την τόσο θερμή παρουσία και συμμετοχή του στο Συνέδριο.

